

Walter Röpke; Untersuchungen über die Sölle in Mecklenburg.
 Ein Beitrag zur Lösung des Sollproblems und zur Oberflächen-
 gestaltung Mecklenburgs. (17½ × 25½, 95 Sider, 4 Figurer, 1
 Kort, 5 Tavler). G. E. Leopold, Universitäts Buchhandlung,
 Rostock 1929.

Dr. Walter Röpke, der er Assistent ved Rostock-Universitetets geografiske Institut, har i ovennævnte Afhandling søgt at klarlægge Oprindelsen af de mecklenburgske Morænesøer (Sølle). Han har foretaget en omhyggelig Opmaaling af 11 saadanne Søer og er kommet til det Resultat, at disse Smaasøer er opstaaet ved, at „Dødis“ i Moræneflader lidt efter lidt er smeltet og har dannet de Indsænkninger, som nu er vandfyldte, saaledes som det fremstilles paa 3 Figurer Side 79 — vel kendt ogsaa herhjemme fra. Forfatterens Definition paa den Slags Morænesøer er meget lang og omstændelig (15 Linier). Paa de medfølgende Tavler gives dels Dobbeltprofiler, dels Fotografier af de opmaalte Søer. E. S.

Axel Sømme: La Lorraine métallurgique. (16½ × 25 cm, 249 S.
 14 fotografiske Reproduktioner og 12 Kort og grafiske Fremstillinger). Editions Berger Levrault. Paris 1930.

Axel Sømme giver en fortrinlig Fremstilling af Lorraines Jernindustri i Fortid og Nutid, dens Udnyttelse af naturgivne Muligheder, dens Kamp for Selvstændighed overfor ydre Indflydelser, dens Betydning i Verdensøkonomien. Hertil kommer en indgaaende Undersøgelse af Arbejderklassens etnografiske Sammensætning og Livskaar og endelig en overmaade interessant Redegørelse for, hvorledes den industrielle Udvikling har paavirket Landskabets oprindelige Bondebefolkning og dens Økonomi. Bogen er en mønstergyldig erhvervsgeografisk Monografi over et af Europas interessanteste Landskaber.

Lorraine er med sine 5 Milliarder Tons Malm et af de jernrigeste Landskaber i Verden. Før Krigen besad Tyskland en stor Del af denne Rigdom, og den tyske Jernindustri hentede da ¾ af sit Malmforbrug i det tyske Lothringen. Efter Krigen raader Frankrig over mere end Halvdelen af Europas kendte Jernmalmsforraad. Kun to Lande i Verden — U. S. A. og Brasilien — vides at eje endnu større Reserver af Jernmalm. Derfor er Frankrigs Raajernproduktion steget fra 5,1 Mill. Tons i 1913 til 10,4 Mill. Tons i 1929, samtidig med at Tysklands er aftaget fra 16,8 Mill. til 13,4 Mill. Kun to Lande — U. S. A. og Tyskland — overgaar nu Frankrig i Jernproduktion.

Før Verdenskrigen var Lorraine og Ruhrdistriktet i økonomisk Henseende nøje sammenknyttede. Fra Lorraine sendtes Malm til Ruhr,

fra Ruhr Koks til Lorraine. Denne gensidige Afhængighed er vel ikke bragt til Ophør, men dog stærkt formindsket. Lorraine betyder nu forholdsvis lidet for Ruhrdistriktets Malmforsyning. Og selv om Ruhr endnu leverer over Halvdelen af de Koks, der forbruges i Lorraines Højovne, er det dog lykkedes Lorraines Jernværker at formindske deres Afhængighed af Ruhrs Kulminer, idet de henter en stigende Del af deres Brændsel i Nordfrankrig og Belgien. Saardistriktet har været en Skuffelse for Franskmændene, idet Saar-Kullene giver Koks af en ringe Kvalitet.

Forbindelsen mellem Lorraine og Ruhr — Vesteuropas største Jernmalmdistrikt og rigeste Kuldistrikt — er fra et geografisk Synspunkt lige saa vel begrundet som Forbindelsen mellem Malmlejerne ved Lake Superior og det appalachiske Kulfelt i U. S. A. Forsøgene paa at bryde Forbindelsen mellem Lorraines Malm og Ruhrs Kul er kun forstaaelige som Resultat af politiske Spændinger. Iøvrigt maa det indrømmes, at Lorraine ogsaa under de nye Forhold hævder sig som vor Verdensdels jernrigeste Landskab. Malmproduktionen er nu større end nogensinde, og den udnyttes stedse mere i Lorraines egne Jernværker. Ganske vist udføres en stor Del af Produktionen i Form af Halvfabrikata til Tyskland og England. Lorraines Industri er ung, har endnu langt fra udnyttet sine Muligheder, og er i saa rask Udvikling, at den har givet Landskabet et amerikansk Præg. Og dog er det ikke alene Brændsel, Lorraine maa indføre udefra; det er ogsaa Arbejdskraft. Før Krigen var en stor Del af Lorraines Minearbejdere af italiensk Oprindelse; efter Krigen er især det polske Element tiltaget meget stærk.

Gudmund Hatt.

Herbert Louis: Morphologische Studien in Südwest-Bulgarien.

Geographische Abhandlungen begründet von Albrecht Penck, herausgegeben von Norbert Krebs, 3. Reihe, 2. Heft. (16×23 cm, 119 Sider, 8 Tavler og 3 Kort). J. Engelhorn's Nachf. Stuttgart 1930.

Det undersøgte Omraade ligger i den nordvestlige Del af det saakaldte Rhodope-Massiv, af hvis Fjældgrupper Rila- og Pirin-Bjærgene er specielt behandlede. Det paagældende Landskab var i Forvejen lidet kendt, og det har været nødvendigt sammen med de geologiske og geografiske Specialundersøgelser at foretage en topografisk Opmaaling af Landet. De undersøgte Omraader bestaar af flere Granitkærner omgivet af Kapper af krystallinske Skifre, rimeligvis af ældre palæozoisk Alder, hvori der kan erkendes Spor af en gam-